

Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA)

Toetuse andmise eesmärk on teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide konkurentsivõime ja ühiskonna teenimise võimekuse kasv asutuste vastutusvaldkondades ja nutika spetsialiseerumise kasvvaldkondades ning teadus- ja arendus- ja kõrgharidussüsteemi efektiivsuse suurendamine, sealhulgas asutuste struktuursete ümberkorralduste teel.

Vastavalt toetuse andmise tingimustele on toetatavad tegevused järgmised:

- 1) teadus- ja õppehoonete rajamine, sh projekteerimine, ehitamine, rekonstrueerimine ja sisustamine;
- 2) struktuursete ümberkorralduste läbiviimine, sh asutuste või asutuste struktuuriüksuste ühinemine teise asutusega või asutusesisese struktuurse ümberkorralduse läbiviimine;
- 3) õppe- ja teadustöö kvaliteedi ja efektiivsuse tõstmisele suunatud tegevused, sh ühisõppekavade või interdistsiplinaarsete õppekavade, -moodulite või uurimissuundade loomine või arendamine;
- 4) doktoriõppe kvaliteedi ja efektiivsuse suurendamisega seotud tegevused, sh doktorikoolide tegevused;
- 5) õppe- ja teadustöö infrastruktuuri soetamine ja kaasajastamine;
- 6) rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmisele suunatud tegevused, sh välisõppejõudude ja -teadlaste kaasamine;
- 7) koostöö tugevdamine teadus- ja arendusasutuste, kõrgkoolide ja ettevõtete vahel, sh teenuste väljatöötamise või arendamise kaudu õppe- ja teadustöö infrastruktuuri ühiskasutamise võimaldamine ja rakendusuuringute läbiviimise võimekuse kasvatamise tegevused.

Toetuse maksimaalne piirmäär on kuni 95% abikõlblike kulude maksumusest ja omafinantseering on vähemalt 5%. Projektide abikõlblikkuse periood peab jääma ajavahemikku 1. jaanuar 2014 kuni 31. august 2022.

Vastavalt ASTRA määruse § 26 lõikele 10 tehakse lõppmakse pärast projekti kulude abikõlblikkuse, projekti tulemuste ja tegevuste sihttasemete saavutamise ja kulude makstuse tõendamist ning lõpparuande kinnitamist. Kuni lõpparuande kinnitamiseni makstakse tegevuste 2–7 puhul toetusest välja mitte rohkem kui 90% neile tegevustele kokku eraldatud toetuse summast (sisutegevuste projektid). Tegevuse 1 (teadus- ja õppehoonete rajamine) puhul makstakse lõpparuande kinnitamiseni toetusest välja kuni 95% tegevuse toetuse summast.

Tegevuste elluviimine

ASTRA projektidel on **seisuga 29.01.2020** võetud kohustusi abikõlblike kuludena kokku **135,8** mln eurot, (Tabel 1).

Kokkuvõttes toodud projektide võetud kohustused, makstud ja menetluses olevad kulud on seisuga 29.01.2020 seetõttu, et toetuse saajad esitasid veel 2020.a jaanuari lõpuni 2019.a tegevuskavade elluviimise kulusid.

Tabel 1. 2018-2020 Tegevuse eelarve jaotus ja võetud kohustused seisuga 29.01.2020 (abikõlblikud kulud)

Tegevus	Võetud kohustused	Kokku makstud ja menetluses kulusid	Makstud ja menetluses kulude osakaal	Osakaal eelarvest
Sisutegevused	70 904 683	39 814 261	56%	52%
Teadus- ja õppehoone rajamine	64 857 207	59 786 329	92%	48%
Kokku	135 761 891	99 600 590	73%	100%

Õppe- ja teadushoonete rajamiseks on võetud kohustusi 47,8% ASTRA abikõlblikest kuludest. Vastavalt ASTRA määruse § 9 lõikele 2 saab eraldada õppe- ja teadushoonete rajamise toetamiseks eraldada vahendeid kuni 49% ASTRA kogueelarvest.

Seisuga 29.01.2020 on ASTRA toetuse (EL ja RKF) osa meetmete eelarve 125 855 769 eurot, võetud kohustused 126 683 855 eurot st kohustusi on võetud enam 828 086 euro võrra.

ASTRA-st toetatakse 27 projekt elluviimist sh 20 sisutegevuste projekti (ASTRA tegevused 2-7) ja 7 teadus- ja õppehoone rajamise projekti (ASTRA tegevus 1).

Projektid, mille toetatav tegevus on ka teadus- ja õppehoonete rajamine, sh projekteerimine, ehitamine, rekonstrueerimine ja sisustamine (edaspidi ehitamine) ning sisutegevused, hinnati toetuse taotlemisel kui ühte projekti (ettepanek).

Projektide elluviimisel on ehitusega seotud projektid e-toetuse keskkonnas kajastatud kui iseseisvad projektid (EKA, EMTA, KBFI, SKA, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, TTÜ ja TÜ).

Tabel 2. ASTRA teadus- ja õppehoone rajamise projektide eelarved ja vahendite kasutamine seisuga 29.01.2020 (abikõlblikud kulud)

Projekt	Võetud kohustused	Makstud ja menetluses kulud	Makstud ja menetluses kulude osakaal	2020 kulude prognoos	Jääk projekti lõpuni	Projekti lõpp
ASTRA SKAI: õppehoone	17 955 377	17 955 377	100%	0	0	31.10.2019
ASTRA TÜ IT keskus	15 789 474	15 789 474	100%	0	0	31.08.2020
ASTRA TERVISEMAJA	789 474	789 473	100%	0	0	30.04.2018
ASTRA IMPAKT_HOONED	2 614 000	2 483 300	95%	130 700	0	31.08.2020
ASTRA EMTASTRA, saalikompleks	6 021 483	5 548 563	92%	472 919	0	31.08.2020
ASTRA EKA LOOVKÄRG: õppehoone	17 717 794	15 925 366	90%	834 084	958 344	31.08.2022
ASTRA TTÜ õppehoone	3 969 606	1 294 776	33%	2 674 831	0	31.12.2020
KOKKU	64 857 208	59 786 329	92%	4 112 534	958 344	

Seitsmest õppe- ja teadushoone rajamise projektist on lõpetanud või lõpetavad 2020.a lõpuks kuus projekti. Samuti on lõppenud Eesti Kunstiakadeemia uue peahoone ehitus, kuid tänu täiendavale finantseeringule valmivad 2022.aastaks täiendavalt EKA uue peahoone (Kotzebue1/Põhja pst 7) ja kõrvalhoone kinnistul Kotzebue 10 ning Kotzebue 6 ja 6A välialad, mis koondavad ühtsesse linnakusse EKA õppe- ja teadustöök vajalikud

ja avalikkust teenindavad ruumid koos kaasajastatud infrastruktuuri ning sellele vastava kõrgkooli struktuuriga.

Seisuga 29.01.2020 on projektide võetud kohustused 135,8 mln eurot (Tabel 3). Seisuga 31.12.2019 on projektidele välja makstud toetust 94,8 mln eurot (abikõlblikud kulud, 70% võetud kohustustest) ning seisuga 29.01.2020 välja makstud ja esitatud 2019.aasta kulusid kokku 99,6 mln eurot (abikõlblikud kulud, 73% võetud kohustustest).

Tabel 3. Projektid, võetud kohustused, väljamaksed ja menetluses kulud seisuga 29.01.2020 (abikõlblikud kulud)

Projekt	Võetud kohustused	Makstud ja menetluses kulud	Makstud ja menetluses kulude osakaal	2020 kulude prognoos	Jääk projekti lõpuni
ASTRA SKAI: õppehoone	17 955 377	17 955 377	100%	0	0
ASTRA TÜ IT keskus	15 789 474	15 789 474	100%	0	0
ASTRA VÕSA	332 091	332 091	100%	0	0
ASTRA TERVisEMAJA	789 474	789 473	100%	0	0
ASTRA IMPAKT_HOONED	2 614 000	2 483 300	95%	130 700	0
ASTRA EMTASTRA, saalikompleks	6 021 483	5 548 563	92%	472 919	0
ASTRA HiT!	628 526	576 174	92%	52 352	0
ASTRA SKAI: sisutegevused	426 569	390 119	91%	0	36 450
ASTRA EKA LOOVKÄRG: õppehoone	17 717 794	15 925 366	90%	834 084	958 344
ASTRA ERM-AV	66 074	59 244	90%	6 830	0
ASTRA EKI-ASTRA	486 158	400 247	82%		85 911
ASTRA UTKK RUK	121 059	99 328	82%	21 731	0
ASTRA TTK LEAN	1 770 117	1 433 743	81%	336 374	0
ASTRA EMTASTRA: sisutegevused	1 481 208	1 107 369	75%	188 673	185 166
KOKKU	135 761 891	99 600 590	73%	19 291 778	16 869 523
ASTRA IMPAKT	1 030 754	734 144	71%	183 000	113 611
ASTRA EKA LOOVKÄRG: sisutegevused	1 778 366	1 219 885	69%	485 430	73 051
ASTRA EKMDHUM	613 054	408 043	67%	103 000	102 012
ASTRA TLÜ TEE	6 433 333	3 723 718	58%	1 311 844	1 397 770
ASTRA TTÜ: tegevused	16 929 360	9 769 818	58%	2 078 000	5 081 542
ASTRA EMÜ	5 853 180	3 367 731	58%	1 395 100	1 090 349
ASTRA SORDIARETUS	318 891	179 690	56%	67 600	71 601
ASTRA ELASTRA	463 447	259 678	56%	203 770	0
ASTRA UBILaMoPop	1 478 920	812 198	55%	311 283	355 439
ASTRA TTSISU	756 632	408 711	54%	159 710	188 211
ASTRA KOMMET	1 183 240	638 801	54%	222 200	322 239
TÜ ASTRA: sisutegevused	28 753 704	13 893 530	48%	8 052 347	6 807 827
ASTRA TTÜ õppehoone	3 969 606	1 294 776	33%	2 674 831	0

27 projektist lõpetavad tegevuste elluviimise 2020.a lõpuks 12 projekti sh 2018.a 2 projekti, 2019 – 2020 10 projekti, 2021 1 projekt ning ülejäänud 14-l projektil on abikõlblikkuse perioodi lõpp 31.08.2022.

2018-2020 aastal lõpetavad projektid on toodud tabelis 4.

2018. ja 2019.a lõppenud projektide lõpparuanded on ASTRA juhtkomisjon heaks kiitnud.

Tabel 4. 2018-2020 lõppevad projektid

Projekti koondnimi/ akronüüm	Projekti algus	Projekti lõpp	Toetuse saaja	Tegevus
ASTRA ELASTRA	01.09.2016	31.12.2020	Eesti Lennuakadeemia	Sisu
ASTRA EMTASTRA, saalikompleks	01.01.2016	31.08.2020	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	Investeering
ASTRA ERM-AV	01.01.2017	31.12.2019	Eesti Rahva Muuseum	Sisu
ASTRA UTKK RUK	01.06.2016	31.12.2020	Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	Sisu
ASTRA IMPAKT_HOONED	01.01.2016	31.08.2020	Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	Investeering
ASTRA SKAI: sisutegevused	01.09.2015	30.11.2019	Sisekaitseakadeemia	Sisu
ASTRA SKAI: õppehoone	01.01.2015	31.08.2019	Sisekaitseakadeemia	Investeering
ASTRA TTK LEAN	01.01.2016	31.12.2020	Tallinna Tehnikakõrgkool	Sisu
ASTRA TTÜ õppehoone	01.01.2016	31.12.2020	Tallinna Tehnikaülikool	Investeering
ASTRA VÕSA	01.01.2016	31.12.2018	Tallinna Tehnikaülikool	Sisu
ASTRA TERVisEMAJA	01.11.2016	30.04.2018	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	Investeering
ASTRA HiT!	01.09.2015	29.02.2020	Tartu Tervishoiu Kõrgkool	Sisu

ASTRA sisutegevused

ASTRA sisutegevusteks on võetud kohustusi 70,9 mln eurot ehk 56% ASTRA abikõlblikest kuludest. 2018.aastal on lõppenud üks ja 2019.aastal kaks sisutegevuste projekti. 2020-ndal aastal on planeeritud lõpetada 4 projekti.

Seisuga 29.01.2020 on ASTRA sisutegevuste projektide makstud ja menetluses abikõlblikud kulud 39,8 mln eurot, 2020.aastaks on planeeritud kulusid 15,2 mln eurot, aastateks 2021-2022 jääb kasutada 15,9 mln eurot (Tabel 5).

Tabel 5. Sisutegevuste võetud kohustused, makstud ja menetluses kulud ning eelarve jäägid seisuga 29.01.2020 (abikõlblikud kulud)

Toetuse saaja/Projekt	Võetud kohustused	Makstud ja menetluses kulud	Makstud ja menetluses kulude osakaal	2020 kulude prognoos	Jääk projekti lõpuni
Eesti Keele Instituut	486 158	400 247	82%		85 911
Eesti Kirjandusmuuseum	613 054	408 043	67%	103 000	102 012
Eesti Kunstiakadeemia	1 778 366	1 219 885	69%	485 430	73 051
Eesti Lennuakadeemia	463 447	259 678	56%	203 770	0
Eesti Maaülikool	5 853 180	3 367 731	58%	1 395 100	1 090 349
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	1 481 208	1 107 369	75%	188 673	185 166
Eesti Rahva Muuseum	66 074	59 244	90%	6 830	0
Eesti Taimekasvatuse Instituut	318 891	179 690	56%	67 600	71 601
Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	121 059	99 328	82%	21 731	0
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	1 030 754	734 144	71%	183 000	113 611
Sisekaitseakadeemia	426 569	390 119	91%	0	36 450
Tallinna Tehnikakõrgkool	1 770 117	1 433 743	81%	336 374	0
Tallinna Tehnikaülikool kokku 2 projekti	17 261 451	10 101 909	59%	2 078 000	5 081 542

Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	756 632	408 711	54%	159 710	188 211
Tallinna Ülikool	6 433 333	3 723 718	58%	1 311 844	1 397 770
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	628 526	576 174	92%	52 352	0
Tartu Ülikool kokku 3 projekti	31 415 864	15 344 530	49%	8 585 830	7 485 504
Kokku	70 904 683	39 814 261	56%	15 179 244	15 911 179

ASTRA tegevustest on toetuse saajad planeerinud kõige suuremad kulutused tegevustele:

- 1) Tegevusele 1 „Teadus- ja õppehoonete rajamine, sh projekteerimine, ehitamine, rekonstrueerimine ja sisustamine“, 45% võetud kohustustest;
- 2) Tegevusele 5 „Õppe- ja teadustöö infrastruktuuri soetamine ja kaasajastamine“, 19%;
- 3) Tegevusele 4 „Doktoriõppe kvaliteedi ja efektiivsuse suurendamisega seotud tegevused, sh doktorikoolide tegevused“, 10% võetud kohustustest.

Tegevus 1 (Teadus- ja õppehoonete rajamine, sh projekteerimine, ehitamine, rekonstrueerimine ja sisustamine) ja tegevus 5 (Õppe- ja teadustöö infrastruktuuri soetamine ja kaasajastamine) moodustavad kokku 64% tegevuse võetud kohustustest.

2020.aastaks on toetuse saajad enamuse õppe- ja teadusinfrastruktuuri soetamiseks planeeritud vahenditest ära kasutanud (Tabel 6).

Tabel 6. Võetud kohustused ja seisuga 14.01.2020 makstud tegevuse 5 (T5) (abikõlblikud kulud)

Toetuse saaja	Võetud kohustused	T5 eelarve	T5 osakaal võetud kohustustest	T5 makstud ja esitatud kulud	T5 eelarve kasutamine
Eesti Rahva Muuseum	66 074	0	0%	0	#DIV/0!
Tallinna Tehnikaülikool	17 261 451	4 255 030	25%	4 279 827	101%
Eesti Kirjandusmuuseum	613 054	60 000	10%	60 230	100%
Eesti Maaülikool	5 853 180	1 681 913	29%	1 681 913	100%
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	628 526	255 000	41%	255 000	100%
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	1 481 208	611 574	41%	607 574	99%
Eesti Taimekasvatuse Instituut	318 891	113 891	36%	111 463	98%
Eesti Keele Instituut	486 158	246 000	51%	238 755	97%
Tallinna Ülikool	6 433 333	235 758	4%	225 618	96%
Sisekaitseakadeemia	426 569	426 569	100%	390 119	91%
Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	1 030 754	332 357	32%	298 759	90%
Tallinna Tehnikakõrgkool	1 770 117	905 000	51%	761 415	84%
Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus	121 059	40 519	33%	34 073	84%
Eesti Kunstiakadeemia	1 778 366	928 477	52%	708 890	76%
Kokku	70 904 683	24 055 275	34%	16 613 123	69%
Eesti Lennuakadeemia	463 447	286 500	62%	175 837	61%
Tartu Ülikool	31 415 864	13 486 252	43%	6 705 086	50%
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	756 632	190 433	25%	78 562	41%

Tegevuse 4 „Doktoriõppe kvaliteedi ja efektiivsuse suurendamisega seotud tegevused, sh doktorikoolide tegevused“ eelarve on 13,4 mln eurot sh nooremteadurite töötasud.

2019.a tegevuse 4 eelarve kasutamise koondinfo puudub, kuna tegevuste eelarve jaguneb personalikuludeks ja muudeks kuludeks ning tegevuste personalikulusid ei ole võimalik jooksvalt eraldada teiste tegevuste personalikuludest. Vastavaid andmeid esitavad toetuse saajad 2018.a aruande ja lõpparuandega. Perioodil 2014-2018 kasutati tegevuse 4 vahendeid 4,3 mln eurot. Toetuse saajate hinnangul on doktorikoolide tegevused aktiivselt käima läinud.

Toetuse saajad märgivad, et *„koostöö partnerülikoolidega on väga hea, seni on ühisüritustel just partnerülikoolid meid toetanud“* ja *„Doktorikooli tegevus on selgelt aidanud kaasata enam doktorante ja juhendajaid kui varem, ellu viia rohkemaid alategevusi ja mõjunud doktorikooli eesmärkide saavutamisele positiivselt nii senisel perioodil, kui soosib planeeritud tulemuste saavutamist pikemas perspektiivis.“*. Kuid märgitakse ka, et eelarve vähese kasutamise *„põhjuseks mõningate suuremate ürituste edasilükkumine ja mõnede ürituste toimumine väiksemale ringile, teisi partnereid kaasamata. Sellest hoolimata ollakse eesmärkide täitmise kursil.“*.

Järgnevalt on toodud osaliselt toetuse saajate poolt nimetatud parimad praktikad:

- Doktorantidele ja juhendajatele välistipptegijate poolt läbi viidud erinevad koolitused ja seminarid.
- Doktorantide lähetused tutvustamiseks oma uurimistulemusi väliskonverentsidel või viimaks läbi uurimusi välisülikoolide juures.
- Suve- ja talvekoolide korraldamine
- Erialased ja interdistsiplinaarsed seminarid
- Kirjutamisoskuste seminarid ja kirjutamislaagrid
- Juhendajate lühiajaline mobiilsus juhendamispädevuste arendamiseks
- Doktorantide lühiajaline mobiilsus
- Teaduspäevad, kus doktorandid tutvustavad oma uurimistöid ja jagavad parimaid praktikaid
- Üldoskuskoolitused
- Infopäevad valdkonna doktorantidele, aruteluseminarid valdkonna juhendajatele ja doktorantidele.
- Kompetentsi koondamine Eestis ja väliskompetentsi siiatoomine: eri asutuste doktorantide kokku toomine (kogemuste vahetamine, ühisosa leidmine ja tekkimine), doktorikoolide õppekavade vahelised ja asutuste vahelised nõukogud, välisõppejõudude Eestisse toomine.
- Ürituste/eksperimentide läbiviimine kus osalevad doktorandid, teadlased, juhendajad;
- Valdkonnaüleised doktorantide infopäevad, doktorikoolide ühised infopäevad;
- Valdkondade vaheliste mõttekodade korraldamine;
- Doktorikoolide ühisüritused;

- Üldoskuskoolitused ja infopäevad sh kirjutamisoskuste seminarid ja kirjutamislaagrid;
- Teaduspäevad, kus doktorandid tutvustavad oma uurimistöid ja jagavad parimaid praktikaid;
- Jm.

Tallinna Ülikool toob välja: „Doktorikoolide osas on perioodi 2016-2019 parimateks praktikateks kindlasti Tallinna Ülikooli juhitud doktorikoolide töö. Nii Haridus- ja kasvatusteaduste doktorikool kui Kultuuriteaduste ja kunstide doktorikool on korraldanud suve- ja talvekoole, intensiivseminare, kirjutamislaagreid, kutsunud valdkondade tippe doktorantidele teadmisi jagama. Lisaks on väga mitmeid sarnaseid tegevusi just 2018. aastal korraldanud Käitumis-, sotsiaal- ja terviseteaduste doktorikool, kes koostöös Interdistsiplinaarsete ühiskonnauuringute valdkonna (tegevus A9) inimestega kutsuvad siia tippteadlasi, kes panustavad nii doktorikooli kui valdkonna arengusse ja tegevustesse.“:

2019. aastal on kasvanud doktorantide mobiilsus.

Doktorikoolide esitatud andmete alusel projektide algusest kuni 31.12.2019 osales doktoranti 1-30 päeva kestvas õpirändes 1043 doktoranti (Tabel 7).

Õpirändel 31 päeva kuni 1 aasta on osalenud ainult 1 doktorant (EMÜ Maateaduste ja ökoloogia doktorikool).

Tabelis 7 toodud andmed kajastavad doktoriõppe üliõpilaste õpirännet ASTRA vahenditest.

Tabel 7. Doktorantide mobiilsus: õpiränne 1-30 päeva (doktorantide arv)

Jrk	Doktorikool	TÜ	TLÜ	TTÜ	EMÜ	EMTA	EKA	KBFI	ETKI	KOKKU	Doktorikooli liikmeid	Osalejate osakaal
		1-30 päeva										
1	Maateaduste ja ökoloogia doktorikool	33	11	35	82					161	685	24%
2	Funktsionaalsed materjalid ja tehnoloogiad doktorikool	81	6	45				18		150	491	31%
3	Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia doktorikool	61	2							63	407	15%
4	Biomeditsiini ja biotehnoloogia doktorikool	50	7	44	7					108	452	24%
5	Majandusteadus ja innovatsiooni	75	2	53	7					137	591	23%
6	Kultuuriteaduste ja kunstide doktorikool	41	3							44	713	6%
7	Haridus- ja kasvatusteaduste doktorikool		3							3	203	1%
8	Käitumis-, sotsiaal- ja terviseteaduste doktorikool	45	24							69	320	22%
9	Eesti matemaatika ja statistika doktorikool	45	2	8						55	74	74%
10	Ehitus- ja keskkonnatehnika			50	50					100	148	68%
11	Energia ja geotehnika			14	26					40	261	15%
12	Keeleteaduse, filosoofia ja semiootika doktorikool	23								23	252	9%
13	Kliinilise meditsiini doktorikool	61		16	13					90	339	27%
KOKKU		515	60	265	185	0	0	18	0	1 043	4936	21%

Väljundnäitajate saavutamine

Projektidel 149 erinevat näitajat sh 73 näitaja sihtväärtus täidetud.

ASTRA meetme väljundnäitaja on „Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“. Meetmes on planeeritud nimetatud näitaja sihttasemed järgmiselt:

- 2018 – 75,

- 2020 – 80,
- 2023 – 150.

Projektid ise on planeerinud märgatavalt kõrgemad sihttasemed (kokku 746), 2019.a lõpuks on tehtud koostööd 745 ettevõttega (Tabel 8). Sihttase on täidetud.

Tabel 8. Meetme väljundnäitaja „Toetust saavate teadusasutustega koostööd tegevate ettevõtete arv“ kumulatiivne täitmine.

Projekti nimi	Sihttase 2023	Saavutustase sihttasemest seisuga 31.12.2019	Täitmine %
KOsMoseaduste rakendamine EEsTi ühiskonna heaks (KOMEET)	4	16	400,0%
TLÜ TEE ehk Tallinna Ülikool kui targa eluviisi eestvedaja	33	68	206,1%
EKMi arendamine rahvusvahelisel tasemel digihumanaaria keskuseks (EKMDHUM)	2	4	200,0%
UTKK muuseumiosakonna väljaarendamine kaasaegseks rahvusvaheliseks uurimiskeskuseks	2	4	200,0%
Konkurentsivõimeline teadustegevus Eesti Rahva Muuseumi akadeemiliste vastutusvaldkondades	4	7	175,0%
Tehnoloogiamooduli välja töötamine, sh SAHVRI loomine ning Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli õppehoone majatiibade ühendamine (Tervise tehnosahver) - sisutegevused	17	28	164,7%
Haridusinvesteering siseturvalisuse valdkonda (lühend SKAI) - sisutegevused	15	21	140,0%
TTÜ arenguprogramm aastateks 2016-2022	130	151	116,2%
EKA LOOVKÄRG - Eesti visuaal- ja ruumikultuuri õppe- ja teaduskeskus (Investeeringu projekt)	45	50	111,1%
KBFI efektiivsuse ja konkurentsivõime parendamine ning ühiskonna teenimise võimekuse kasvatamine	20	22	110,0%
Sordiaretuse ja agrotehnoloogia teaduskeskuse väljaarendamine	24	26	108,3%
EKA LOOVKÄRG - Eesti visuaal- ja ruumikultuuri õppe- ja teaduskeskus (Sisutegevuste projekt)	58	57	98,3%
Väärtusahelapõhine biomajandus	57	53	93,0%
Tartu Ülikooli ASTRA projekt PER ASPERA	250	202	80,8%
Lennuakadeemiale kaugjuhtimisega õhusõidukite valdkonnas õppe- ja arendusvõimekuse tõstmine ning rahvusvahelistumise soodustamine (ELASTRA)	21	15	71,4%
Tallinna Tehnikakõrgkooli strateegilise võimekuse ja ressursikasutuse tõhustamine "TTK LEAN"	30	19	63,3%
Virtuaalsete õpiruumide ja simulatsioonikeskkonna loomine ja juurutamine (VÕSA)	5	2	40,0%
Sõnastiku- ja terminibaasisüsteemi EELex2 loomine ning Eesti Keele Instituudi teadlaste mobiilsuse toetamine, välisteadlaste kaasamine ja doktorikooli jätkamine	3	0	0,0%
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia institutsionaalne arendamine perioodil 2016 – 2022: saalikompleksi väljaarendamine ning õppe- ja teadustöö efektiivsuse ning kvaliteedi tõstmine erinevate sisutegevuste kaudu (EMTASTRA); sisutegevused	7	0	0,0%
Haridusinvesteering tervishoidu - HiT!	16	0	0,0%
Ultrasensitiivne biomolekulide labor ja moodne populatsioonigeneetika	3	0	0,0%
	746	745	100%

Meetmeülese näitaja arvestusse lähevad unikaalsed ettevõtted, mistõttu ettevõtete loetelu jääb kindlasti lühem. Kogu projekti perioodil loetakse ühte koostööpartnerit ühekordselt, sõltumata sellest, et mitmel aastal sõlmiti sama ettevõttega uus koostööleping. Toetuse saajate poolt esitatud andmetes on ettevõtte unikaalsus tagatud ühe projekti raames.

ASTRA projektides on seitsmel projektil seatud projekti näitajaks doktoriõppe lõpetamise efektiivsus (n+2).

Seisuga 31.12. 2019 on näitaja täitmine 45%-st-104%-ni (Tabel 9).

TÜ Biokeskuse projekti näitaja „Õppekava nominaalkestusega (n+1) lõpetanud doktorantide osakaal“ on täidetud ja teised toetuse saajad liiguvad näitaja sihttaseme

täitmise suunas (Tabel 7). EMÜ ei ole ainukesena saavutanud projekti rakendamise eelset taset (algtaase 23%, 2019 aasta 21%). 2020 aastal planeerivad nad toetada aktiivsemalt doktorantide välismobiilsust - väljaspool Eestit toimuvate kursuste, konverentside ja väliskaasjuhendajate või artikli kaasautoritega kohtumisi.

Tabel 9 ASTRA Näitaja "Õppekava nominaalkestvus +2 lõpetanud doktorantide osakaal" sihtväärtuse täitmine seisuga 31.12.2019

Toetuse saaja	Näitaja nimetus	Mõõtühik	Alg- väärtus	Siht- väärtus	Saavutatud väärtus 31.12.2019 seisuga	Siht- väärtuse täitmine
TÜ Biokeskus	Õppekava nominaalkestusega (n+1) lõpetanud doktorantide osakaal	protsent	60	80	83	104%
TLÜ	Näitaja: Õppekava nominaalkestvus +2 lõpetanud doktorantide osakaal	protsent	17	50	22,7	45%
EMTA sisu	Näitaja: Doktoriõppe kvaliteedi ja efektiivsuse suurendamisega seotud tegevused. Lõpetamise efektiivsus n+2 aasta möödumisel (arvutatud isikupõhiselt).	Protsent	18	50	40	80%
EKA sisu	Näitaja: Lõpetamise efektiivsus n+2 aasta möödumisel (arvutatud isikupõhiselt)	%	27,5	50	33,3	67%
TÜ sisu	Näitaja: Doktoriõppe lõpetamise efektiivsus (n+2)	%	26	50	34	68%
TTÜ sisu	Näitaja: Lõpetamise efektiivsus n+2 aasta möödumisel (arvutatud isikupõhiselt)	%	24,7	50	33,1	66%
EMÜ	Näitaja: Õppekava nominaalkestusega (n+2) lõpetanud doktorantide osakaal	doktorantide osakaal	23%	40%	21%	52%

Tallinna Ülikool on küll saavutanud projekti rakendamise eelse taseme, kuid sihtväärtuse saavutamiseni on veel on selgitanud, et „*doktorantide lõpetamise osakaal nominaalajal +2 ei ole tõusnud nii kiirelt, kui seda on prognoositud, kuid 2018. aastaga võrreldes on näitaja veidi kasvanud. Kuna doktorikoolide toetavad tegevused kestavad ja jätkuvad kuni aastani 2022, siis endiselt usume, et on võimalik saavutada selleks ajaks projektile seatud sihteesmärk.*“

Kokkuvõtteks

Toetuse saajad on sõltumata sellest, et vahendeid ei kasutatud päris planeeritud mahus, andnud kokkuvõtva hinnangu, et projekti eesmärkide ja tulemuste saavutamine on prognoosi kohane.

Toetuse saajate esitatud 2019.a aruannetes antakse üldiselt positiivne hinnang projektide elluviimisele. Paljudel juhtudel tuuakse välja, et „*2019 aasta oli projekti tegevuste elluviimisel tulemuslik ja hinnang projekti eesmärkide täitmisele on positiivne. Kõikides projekti tegevustes alategevused toimuvad, ning seeläbi on projekti eesmärgi täitmine edukas. Projekti tulemuslikkust näitab ka see, et projekti väljundnäitajad on plaanipärased või isegi ületäidetud.*“

Kuna tegemist on eri valdkondi hõlmava suure ja mahuka projektiga, siis projektide käivitamine võttis algselt planeeritust pisut kauem aega. Seetõttu jäi projekti algfaasis vahendite kasutamine kavandatust tagasihoidlikumaks. Erinevad tegevused käivitusid erineva aktiivsusega. Kavandatust keerulisemaks osutus välis- ja külalisõppejõudude leidmine plaanitud ametikohtadele. Samuti on eeldatust enam aega võtnud laborite ja seadmete hangete ettevalmistamine. Hangete ebaõnnestumisel on olnud vaja teha kordushankeid.

Toodi välja, et projekti tegevused aitasid kaasa püstitatud eesmärkide saavutamisele - aitasid suunata teadus- ja arendustegevuse sisu perspektiivikatesse projektidesse, kaasata ettevõtted koostöövõrgustikesse ning teenuste arendamisse. Projekti mõju asutuse toimimisele tervikuna on märkimisväärne, andes võimaluse vajalikke muudatusi teha ja neid ellu viia.

Veel märgiti, et taotluses püstitatud eesmärkide saavutamine kulgeb plaanipäraselt ning märkimisväärseid tagasilööke ei ole ilmnenud ja senise põhjal kulgeb töö ja eesmärkide saavutamine ootuspäraselt - projekti lõpuks seatud väljundnäitajate sihttasemete saavutamine on realistlik.

Probleemidena toodi välja, et muret teeb jätkuvalt riigihangete tingimuste erinev tõlgendamine ning riigihangetega seotud tegevuste abikõlblikkus.

Samuti on kavandatust keerulisemaks osutunud välis- ja külalisõppejõudude leidmine plaanitud ametikohtadele - suureks murekohaks on uute töötajate töölevõtmine. Mitmed teadustöötajate konkursid luhtusid ning planeeritud vahendid jäid seetõttu õigeaegselt kasutamata ja ka tegevused seetõttu täitmata.

Eeldatust enam aega on võtnud laborite seadmete hangete ettevalmistamine.

Järgnevalt on toodud mõningate toetuse saajate hinnangud läbiviidud tegevustele.

Tallinna Tehnikaülikool: *Projekti eelarvest on kasutatud ligi 61%, eduka eelarve kasutamise osas probleeme pole. Projekt on olnud tulemuslik ning elluviimine efektiivne. Positiivne on kindlasti see, et esialgne mahajäämus eelarve täitmisel on tegevuste efektiivse alustamise ja 2018 läbiviidud hüppelise kiirendamise tõttu järgi aidatud ning enamuse tegevuste tulemused saavad olema selgelt nähtavad enne projekti lõppu. Tehtud on kõike seda, mida on taotluses kirjeldatud või rakendusüksusega hilisemalt kooskõlastatult muudetud. Muret teeb jätkuvalt riigihangete tingimuste erinev tõlgendamine ning riigihangetega seotud tegevuste abikõlblikkus.*

Tallinna Tehnikakõrgkool: *Projekti eesmärgid on täitmisel ning mitme näitaja osas ületatud. Vastavalt tegevusplaanile ja uuendatud eelarvele on loodud hea alus 2020. a tegevuste elluviimiseks. Senised tegevused on olnud asjakohased ning lõpptulemustele orienteeritud.*

Tallinna Ülikool: *Projekti senised tegevused on enam-vähem vastavuses planeerituga. Esimestel aastatel tegevuste käivitamine viibis. Kuna see aeg oli üsna pikk, siis mitmed tegevused said tehtud juba selle aja jooksul ülikooli vahenditega või muutus selleks hetkeks soov tegevust (planeeritud viisil) ellu viia. Teiseks, kindlasti väga suureks, murekohaks sai*

uute töötajate töölevõtmine. Mitmed teadustöötajate konkursid luhtusid ning planeeritud vahendid jäid seetõttu õigeaegselt kasutamata ja ka tegevused seetõttu täitmata.